

Warszawa, dnia 14 czerwca 2023 r.

Sz. P. Anna Moskwa

Minister Klimatu i Środowiska

Stanowisko zbiorowe wobec zmian zawartych w druku sejmowym nr 3237-A do ustawy z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku

Szanowna Pani Minister,

Działając w imieniu organizacji zrzeszających wytwórców energii w instalacjach odnawialnych źródeł energii oraz odbiorców energii, w tym przedsiębiorstwa energochłonne, zwracamy się z niniejszą petycją dotyczącą procedowanych w Sejmie zmian dotyczących sposobu uwzględniania gwarancji pochodzenia w ramach odpisu na Fundusz Wyплаты Różnicy Ceny.

W dniu 26 maja 2023 r. zakończyło się pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo energetyczne i ustawy o odnawialnych źródłach energii (druk sejmowy nr 3237) wraz z autopoprawką (druk sejmowy nr 3237-A).

Rozliczenia dotyczące gwarancji pochodzenia

Przewidziane w autopoprawce zmiany do art. 23 ustawy z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku, powodują konieczność przekazywania przez wytwórców w ramach odpisu 97 proc. sumy przychodów ze sprzedaży gwarancji pochodzenia, niezależnie od tego,

czy uzyskana przez danego wytwórcę cena rynkowa przekracza limit ceny określony na podstawie *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 listopada 2022 r. w sprawie sposobu obliczania limitu ceny.*

Biorąc pod uwagę konieczność ponoszenia przez wytwórców energii w instalacjach odnawialnych źródeł energii opłat związanych z obsługą rejestru gwarancji pochodzenia prowadzonego przez Towarową Giełdę Energii oraz wewnętrznych kosztów obsługi procesu wnioskowania o wydanie i sprzedaży gwarancji pochodzenia przedmiotowa zmiana spowoduje, że obrót tymi dokumentami przestanie być dla tych podmiotów opłacalny. W konsekwencji zrezygnują one ze sprzedaży gwarancji pochodzenia w roku bieżącym lub z wnioskowania do Urzędu Regulacji Energetyki o ich wydanie.

Powyższe skutkować będzie drastycznym ograniczeniem podaży gwarancji pochodzenia na krajowym rynku i brakiem dostępności tych dokumentów dla odbiorców energii.

Podkreślenia wymaga, że zgodnie z krajowym ustawodawstwem, gwarancje pochodzenia stanowią jedyny dokument potwierdzający pochodzenia danego wolumenu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii.

Skutki omawianych zmian będą więc dotkliwe dla wszystkich przedsiębiorstw raportujących ograniczanie negatywnego wpływu prowadzonej działalności na środowisko. Warto jednocześnie podkreślić, że dostępność niskoemisyjnej energii, z jednej strony niejednokrotnie determinuje realizację zagranicznych inwestycji w Polsce, z drugiej zaś przesądza o możliwości uczestniczenia polskich dostawców w globalnych łańcuchach dostaw.

Brak dostępności krajowych gwarancji pochodzenia w praktyce spowoduje, że odbiorcy energii będą zmuszeni do nabywania tych dokumentów na rynkach zagranicznych, gdzie ceny są kilkakrotnie wyższe niż w Polsce. Spowoduje to odpływ kapitału z Polski do Niemiec, Hiszpanii, Włoch oraz innych rozwiniętych rynków, który w innych okolicznościach stanowiłby przychód inwestorów realizujących projekty OZE, przyczyniając się do ograniczenia kosztów związanych z funkcjonowaniem systemów wsparcia, przyznających pomoc publiczną w formule konkurencyjnej i ogólnego obniżenia cen energii elektrycznej na krajowym rynku.

Dodatkowo podkreślenia wymaga, że podmioty energochłonne, które w 2022 i 2023 r. uzyskały rekompensaty na podstawie *Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych* są zobowiązane do zrealizowania jednego z obowiązków wskazanych w art. 12a ust. 2 tej ustawy. Jednym z takich obowiązków jest umorzenie gwarancji pochodzenia do końca bieżącego roku, dla 30% wolumenu zużytej energii elektrycznej, w odniesieniu do której podmiot uzyskał rekompensaty.

Konsekwencją braku możliwości pozyskania przez odbiorców energochłonnych gwarancji pochodzenia do końca bieżącego roku, a co za tym idzie, spełnienia przywołanego warunku będzie obowiązek zwrotu otrzymanych rekompensat. Powyższe byłoby katastrofalne w skutkach dla wielu odbiorców przemysłowych, którzy już teraz mierzą się z problemem wysokich cen energii elektrycznej.

Jednocześnie zakup, a następnie umorzenie przez przedsiębiorstwa energochłonne gwarancji pochodzenia wydanych na rynkach zagranicznych wiązałoby się z koniecznością ich uznania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w trybie art. 123 *ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii*, która to procedura, z uwagi na proces skomplikowania i wymogi formalne, jeszcze nigdy nie została skutecznie zrealizowana.

Rozliczenia dotyczące instrumentów finansowych

Planowane zmiany będą oznaczały także ograniczenie powstającego dopiero w Polsce rynku umów cPPA, co jest o tyle niezrozumiałe, że kontrakty tego typu, z uwagi na ich charakter, wpływają pozytywnie na ograniczenie i stabilizację cen energii elektrycznej w długim horyzoncie czasu, tj. inaczej niż ustawa cenowa, która koncentruje się na działaniach krótkoterminowych.

Przedmiotowa autopoprawka, poprzez wyciągnięcie poza nawias **przychodów z umów związanych ze sprzedażą energii elektrycznej obejmujących instrumenty finansowe** w ramach mechanizmu obliczania odpisu na Fundusz, naraża wytwórców, którzy zawarli umowę cPPA, na utratę uzyskanych z tego tytułu przychodów, niezależnie od tego, czy uzyskana przez nich cena rynkowa sprzedanej energii elektrycznej przekracza limit ceny. Powyższe powoduje, że rozliczenia dokonywane w ramach przedmiotowych umów będą skrajnie niekorzystne dla wytwórców.

Autopoprawka uniemożliwia ponadto wykazanie rozliczeń z tytułu kontraktów cPPA, które mogą i często przy obecnych cenach są ujemne względem ceny rozliczeniowej, zwłaszcza, gdy weźmiemy pod uwagę kontrakty zawierane w latach wcześniejszych. Dlatego konieczne jest zastąpienie określenia „przychody” „wynikiem rozliczeń umów związanych ze sprzedażą energii elektrycznej (...)”. Taki zapis pozwoli realnie oddać sytuację wytwórcy, który zawarł umowę cPPA. Należy jednak podkreślić, że stosowanie projektowanego mechanizmu w dalszym ciągu prowadziłoby do niejasności, między innymi w zakresie braku spójności z obecnym brzmieniem definicji ceny rynkowej, generując niepotrzebne ryzyko dla stron tych umów.

Mając na uwadze powyższe oraz fakt, że zarówno dostępność gwarancji pochodzenia, jak i upowszechnianie się umów cPPA, przesądza o poziomie konkurencyjności polskiej gospodarki i krajowego sektora odnawialnych źródeł energii, zwracamy się z wnioskiem o wstrzymanie prac nad zmianami dotyczącymi odpisu na Fundusz w zaproponowanym kształcie i wypracowanie rozwiązań

o charakterze regulacyjnym w tym zakresie, przy udziale przedstawicieli sektora, w tym w szczególności wytwórców, jak i odbiorców energii.

Z poważaniem,

Sebastian Kwapuliński
Wiceprezes Zarządu
Stowarzyszenia Energii
Odnawialnej

Janusz Gajowiecki
Prezes Polskiego
Stowarzyszenia Energetyki
Wiatrowej

Maciej Witucki
Prezydent
Konfederacji Lewiatan

Do wiadomości:

Sz. P. Mateusz Morawiecki, Prezes Rady Ministrów

Sz. P. Waldemar Buda, Minister Rozwoju i Technologii

Sz. P. Ireneusz Zyska, Sekretarz Stanu, Pełnomocnik Rządu ds. Odnawialnych Źródeł Energii

Sz. P. Grzegorz Piechowiak, Sekretarz Stanu, Pełnomocnik Rządu ds. inwestycji zagranicznych

Sz. P. Adam Guibourgé-Czetwertyński, Podsekretarz stanu, Ministerstwo Klimatu i Środowiska